

TSUNAMI

IV/5

1000

E v e r g r e e n y

Pravděpodobně vzdálenosti
nás dělí od
písní předchozích generací

Věčně zelené texty
chytrých lidí
tryskají stejně jako tenkrát
z našich duší

A my
několik jsme skladatele nikdy neznali
zpíváme stále o tomže

/ autor: Houba, převzato z časáku Šmatlevi stopi /

D e n

Den se nadýchl
když kohoutí zvonění rozřízlo záclonu ticha
tichounce spustil den z palceti marného snění
a vklouzl do pantoflí vědnosti
Slunce už natáhlo osnovu slatých nití
a teď si dalo lokty za hlavu
než se den odšourá do koupelny pravidelnosti
Návyk pohybů a automatizace úkonů
chvilka zeváhání nad šatníkem nálad
a už se nese den v šedém popelíně povinnosti
od domovního vchodu jistoty
do práce -
vždyť přece každý den musí něco udělat
k a ž d ý

/ Hanka /

M a r i e Š t e m b e r k o v á

o o o o o

Neumějí číst

Neumějí psát

zato dovedou počítat

s hlavy i na desetinná čísla

co jim kdo nedal

co jim kdo má vrátit

aniž cokoli půjčovali

a pro jistotu naučtují životu

apropitné

za čest že vůbec smí je obsluhovat

rybní že dokážou kout železo i se studens

předběhnou ve frontě na banány

madame Curie tu ohuděru

prosárenou rádiem

a snou si ruce jak se jim sas povedlo

vsít na hůl Einsteina

o dvacet deka sadního nověšího

/almanach: Jen jednou ponejprv/

I n t e r m e s s o

..."-Kam utikáš, medvěde?

-Joj, chlapče, jdou po mně, jdou po mně: já mám kožich, žena má kožich, děti mají kožich... Musím pryč!

I jde sajíc dál a uvidí šněka: -Hej, šneku, kam tak utikáš?

-Joj, sajíci, jdou po mně, musím pryč: já mám barák, žena má barák, děti mají barák... honem pryč!

I vidí sajíc čápa: -Fosalýš, čápe, kam letíš?

-Joj, chlapče, já musím pryč: žiju si na vysoký nose, stará si žije na vysoký nose, děti si žijou na vysoký nose... jdou po nás!

I tu sajíc vidí na stromě opičáka: -Hej, vo-pičáku, ty nikam neutikáš?

-Prečtnu te opičák. Já mám holej zadek, stará má holej zadek,..."

Podniková chata traťové distance "Roga" se otfěšá smíchem. Muži na improvizovaném podiu dnes večer patří sál...

"Zajímavý člověk, že?"

Otočím se po hlase. Chlapík vedle mne neznačuje přípitek a upije se své sklenky. Vedka s dáusem. Na jeho očkách sa akly brýlí jich už je smát víc.

"Proč myslíte?"

"Jen neříkejte. Už na něj zíráte dobrejch půl hodiny. Je to cvok, mně můžete věřit!"

Prohlížím si ho. Je asi o hlavu menší než já a všechno je na něm takový mrňavý: pleš, brejličky, vestička, bíško...

"Co o něm víte?" Drby sice nemám rád, ale teď se začínám bavit. Nadskočil;

"Chá! Co o něm víš! Váženej pane, dva roky-dva roky!!" Poskakuje vedle mě a cíná vodku po zemi. Co bylo dva roky, jsem se nedozvěděl. Pak se náhle uklidní a téměř střízlivě povídá.

"Tomáš Cerba. Elázen. Do podniku přišel, co vím, někdy v prosinci. S desítkou platov u a doporučením shora. Do svátků už to měl rozházený s provozníma, operačníma, kantýnskou i direktorem, "počítá na prstech." "Ne, že by nemakal, to ne, ale ze všeho si dělal arandu. Jako teď. Ven se do každého trefí, nic si nenechá pro sebe. Na každého má píšku! To se přeci nedá. Umí v tom chodit... Povídám mu: -Hechaj ti v kantýně štangli uheráku, když je budeš pranyřovat za to, že ses tam vošiděj vo nějakej desetníček? Kuzak Nenechaj. Nedal si fist..."

Jo fery říkat umí, to jo. To se musí nechat! Vo Silvestru rozeměl tady ten sál, když se čtvrt hodiny trefoval do ředitelů. Jak prej chtěl dát direktor dárek k vánocem všem zaměstnancům. Aby to bylo voriginální, moc to nestálo a všem aby udělala radost. Tak mu tam veřejně poradil, aby se voběsil. Bude to prej originální, nic ho to nebude stát a všichni budou spokojený... Vykoledoval si snížený kvartální prémie a nemluvíla s ním půlka vedení. Asi měsíc. Pak si nepravil reputaci, když zachránil ujetej vodvės...

Chá! Víte, co bych chtěl vidět? Jeho rodiče. To musej bejt kousci! Ale-stejně nemá rozum, takhle se nikam vejš nedostane...!"

Chlapík povídá a já se musím smát. Ten inženýr Cerba, co vypravuje fery do mikrofonu, ten Cerba, co si svojí nevymáchanou nubou zabezpečuje potlesk na jedny straně a problémy na druhý, ten Cerba, co nemá rozum, tak to je můj brácha...

L é t o

Vyřícované nebe do džínsova

vymetené jak hospodský sál po tancovačce

chladná dlaň stínu v koridoru aleje

a přálibem sladké šťavnatosti

a lenivá louka s tichým praskáním stébel

Štětec touhy přidává další a další barvy

tóny a dotyky

- do očí se stěhuje obraz přetékející sluncem

a vzpomínka už v ardeí klíči

v semínku letošního léta

/ Hanka /

A l o i s M a r h o u l

P o s l e d n í

Když vezme vítr všechny draky
co pouštěli jsme na podzim
když podzim jede tak jak vlaky
a zbyde po něm jenom dým :

tehdy se nele z posledního
Tak v přírodě i u lidí
A člověk má strach - kousek lesa
si vnáší do svých obydlí

Lidé si hrají na sázkary
a věří všemu v tehle čas
Pohybům hvězd A dětem taky
Naposled skončit Začít zas

L i s t o p a d

Les přiznal barvu
Jan člověk váhá
udělat třebaš další krok
Platí se listím Odešla tráva
V pupenech vaniká napřesrok

Narozeniny

Je mi sedmáct a utekl jsem s domova. Zkrátka a dobře, už jsem to tam nemohl vydržet. Porád mám náказы a příkazy, udělej totohle a támhleto zase neudělej, odpoledne budeš pomáhat a ne se někde courat po ulicích, na to máš ještě čas dost...

Zijeme s mámou už pět let sami, táta odešel, když mi bylo dvanáct. Večer chodil domů napítý, kolikrát jsem slyšel, jak máma brečela, jenže na něj nic neplatilo. Byl na léčení, ale po půl roce sdrhnul a všechno začalo znovu. Ale přece jen... Jak dovedl být někdy prima, kolik jsme toho ajendili jen tak ve třech, to byly čunáry! A pak se naši rozvedli a já sůstal sám. Máma mě stále jen hlídá, jako bych byl malej, kdo má ty její ředí stále počouchat.

A všechno to vyvrcholilo dneška večer. Strašně jsem se těšil, že narozeniny oslavím doma, poslal jsem si pár kámošů, ale oslava vybuchla. Máma prohlásila, že má jiný program, prej překvapení. Teprve za chvíli jsem s ní vytáhl, že má večer přijít nějaký její známý a že mi ho chce představit. Mají se prej rádi a chtějí se vsít. Tak - místo a kluky se budu celý večer koukat na úplně cizího chlape? To tedy ne, a tak jsem sdrhnul.

Teď bloudím ulicemi, ještě nevím, kde zakotvím, ale je teprve deset, určitě něco vymyslím. Je pěkná kosa, v tom letu jsem se ani nestačil pořádně oblíct a v listopadu... Err, musím si dát kluse. Ale kam jít? Zkusím nejdřív sahnout k starému altánu v parku, snad tam budou ještě kluci, naše parka. Schází se tam už dva roky, i já jsem to dřív táhnul s nima. Jenže to bylo dřív. Teď už mě máma nepustí, bojí se, nevím čeho. Ale už je to fuk, teď si budu stejně dělat, co chci.

Ima nějak zhoustla, ale už jsem na místě. Kde ale jsou, že by je to dneška přestalo už bavit?

Hele, přece jen tamhle na lavičce někdo je. Jenže - to je přece holka! Pěkná, tu jsem tu ještě neviděl, že by nová? A proč se tu usadila? Vždyť to je naše lavička! Ani jí budu muset vysvětlit, že by to nemuselo dopadnout dobře, jestli se ihned nezvedne. Jenže je nějaká divná, raději se vypařím a nechám to plavat.

Ale než jsem si to domyslel, uklouzlo mi: "Nasdar, krásko, co tady děláš?" "Nic, sedím." Ty asi přeskočilo, taková kosa a ona si tu klidně sedí a já se klepu jako ratlík. Nějak mi to však nedalo, a tak jsem si přisedl na konec lavičky. To přece vydrším, ještě by si myslala, že jsem nějaká bábovka, to tedy ne! Netýkavka, odtáhla se, ale přece jen sstala. Nevěděl jsem, a čím mám snížit, ticho bylo už moc provokativní, tak jsem sničhonie plácnul jen tak do větru: "Viš, co? Když nechceš povídat, tak ti něco řeknu já. Platí?"

Kličala, a tak jsem začal. Ani nevím, co mě to posedlo, ale nakonec se mě vylezlo úplně všechno. I to o tátovi, jak km jsem ho měl přece jen rád, jak mě štvalo to jeho pití. Pověděl jsem jí i o mně a o jejím klidání. Vyprávěl jsem o svých příhodách a kámoži, o svých plánech. Zrovna jsem nahlas přemýšlel o tom, co teď budu dělat, protože jsem bez koruny, když mě najednou napadlo, že se tu vlastně vykecávám nějaké úplně cizí holce. Co je jí vůbec do toho? Ohlédl jsem se a strnul jsem, ta pěkná holka se usmívala a sledovala každé mé slovo. "Proč namluviš? Pokračuj." "Ale to je už všechno," zablakotal jsem. "Řekni raději něco ty, prosím!" Páni, co se to děje? Copak před jednou holkou padnu na zadek? Než jsem si však stačil odpovědět, pokračovala: "Viš, co? Půjdem se trochu projít, přece jen jsem tu už dlouho a začíná být hrozná zima." V duchu jsem se samal - tak přece -, vstal jsem a vyrusili jsme. Kam, to mi bylo úplně fuk.

M ruka - slyšís ji, jak bzučí?
O kolo lampy pořád něco hledá
U tvého ucha pak náhle vrčí
CH ytít ji ? Ta se nedá
A ještě se ti směje, neposeda

/Lenka/

M alíčký protiva krouží ti nad čelem
O dmitá odletět, jde s bráškou večerem
U sedá na vlasy - kdo ho má hlídat ?
C ítem nic nemůžu, když tě chci líbat
H onem! snad utečem, kde nebude nás rušit
A do trávy sklouzneme, budeš mě učit...

/Dědek/

K v a B r i x i

Zákon zachování

Jak žlutá polinka slunce
optimismus člověka
v kamnech života se roshoří
a v jiné formě energie
přeskočí na slámu špatné náledy

Záleží však na způsobu
kterým dřívka svých starostí
každý naskládá
aby ve větru povinností
na hlavu mu ani jiskra
s doutnajícím stohu chaur
nespadla

K v a H r u b á

Negblit jsem ti v noci
ve snu probuzená
malá noční víla

Bojím se abych se nevzbudila
Ale se sluncem
už musím otevřít oči
a jsem

jak odstředivá síla
vymrštěná do prázdnoty

K čertu s lískou
vzdálenou kilometry

Když chceš s sebou

snídat
svažít
i večer kouvat boty

/s almanachem: Jen jednou ponejprv/

T o jsi Ty
O zvěna divokých skal
U prostřed moře ostrůvek úmřevá
H rás proti všem přívalům
A víra v budoucnost

/ Lenka /

začínámezačínámezačínámezačínámezačínáme

Č a s

Rok,mesiac,hodina...
Len trochu zamyslieť sa
poznať jeho pravú tvár
Len tak. Ako tí druhý,
ktorý tu boli
Čakať A beží zas
zastaviť sa nedá
Tá sila ak mohutná by bola
Nač,veď čas je všetko,
všetko to krásné a neskutočné
Pýtaš sa,čo to je
rok,mesiac,hodina...

/ Peter /

začínámezačínámezačínámezačínámezačínáme

HRUSINKY

stydlivé plody

naší lásky

natrhej potajmu

do hrníčku

a schovej

na horší časy

MATURITA

a potom ti začne

něco scházet

spadneš do dospělosti

BLÁZNOVA SLZA

řekli mi

že není blázen

/ Kauglí /

Zavírák

Stál jsem tam a byla mi zima. Studený vítr se mi dohýval pod maskáče, drobkounké kapky deště se usazovaly ve vlasech, ve vousích, na necitlivých prstech. Ta cedule se lehce kymácela ve větru. Vydávala přítom zvuk jako křída klouzající po tabuli. Kunětická hora. Vzdálenost dva kilometry. Díval jsem se ve směru rezavějící šipky a vzpomínal na ten starý, zapomenutý příběh...

Jmenoval se Martin. Měl písek ve vlasech a šklebil se, jako kdyby vyhrál ve sportce. Modré triko s emblémem okřídleného kola, dřívý dřezíci pohromadě jen silou vůle nebo spíš z věrnosti, v hlavě plno nápadů, které musí co nejdříve zrealizovat. Šplhal na nákladák, podával mi svůj odřenéj kufr a nápisem JSEM STRÍZLIVEJ a říkal zároveň deset věcí najednou. Poslední kousek zdobného vojenského metru vyhodil dírou v plechbě. Sedmset třicet společných dní bylo za námi...

Hned v dubnu jsme vyrasili ven. Byl to ten první víkend, kdy jsem nešel službu. Martin přinesl svedlo od kamarádů z modrého, slovo dale slovo a v pátek jsme stáli sbalený na výpadovce. Byl horkej jarní den, nákladák se spuštěnými bočními okny uháněl podél Labe, tranzistorák vyhrával Zákrutu a všechno slibovalo příjemný víkend.

Vypedli jsme kousek od Kunětický hory. Čtyři dvanáctistupňové Portery do nás sahučaly v Moto-restu, pak několik kilometrů pěšky, a když večer zapláč oheň, spadly s nás poslední sbytky vojenského života. Zase jsme byli.

Ten praštěnej nápad dostal určitě Martin. Bylo to v noci, někdo udělal narážku na pozdní

noční dobu a brzký slet čarodějnic na Kuňce
a bylo to. na světě.

"Vsadte se, že se třicátého na prvního pře-
pím nahore!" Martinovi svítily oči.

"Bláznáš? Utancujou Tě!"

"Budeš jíst hadí oči! V nálevu!"

Martin se směje: "Budu se bránit! Otevřu kud-
lu a fik- a baba si neškrtně!"

"Moje teta se jmenovala Hromnice, třeba přile-
ti..." volá Andy. "Hadí, štíři, netopyři!"

Snadli jsme se celý večer. A ráno už bylo jako
každý jiný.

Martina jsem znal bezmála tři roky, ale šlo se
bude tak dršet jediné myšlenky, to bych do něho
neřekl. Celý týden jsem mu to rosmlooval, vysvětlo-
val, vyhrožoval - marně. Měl rozhodnut.

Třicátého sbalil cestu, sedl do vlaku a odjel...

V pondělí nepřišel do práce. Držel jsem se něho
dvanačku a měl jsem nedobry pocit. Doma nebyl.
Nepřišel v úterý. Ani ve středu.

Nevyspalej a unavenej sedl jsem ve čtvrtek ve-
čer na motorku a v dešti vyrazil na dvěstakilo-
metrovou cestu do Pardubic. Stál jsem pak tady,
promrzlý poslouchal vítr a skřípavý zvuk pomal-
u se kývající cedule. Dál jsem musel pěšky.

Měl jsem na sebou asi kilometr, když přestalo
pršet. Vitr hučel nad sficeninou a mě zcela nesmy-
slně napadlo, že tu musí být Martinovi síma. Vy-
šplhal jsem nahoru. Chodil jsem po studených, mo-
krých skalách, kde se pomalu stmívalo. Nikdo tu
samozřejmě nebyl. Zrovna jsem se chtěl vydat na
cestu zpátky, když jsem ho uviděl. Ležel u kamene,
lesklý od deště.

Hůž.

Martinův suvírak s otevřenou čepelí...

Hádanka pro vás:

o o o o o

Nikdy se neptej, jak se to mohlo stát.

Metěnou řeky k pramenům a kámen

k zemi padá, jak zemská tíže je

ten zákon v nás.

A milovati budeš.

Překvapen prvním krokem, objevíš nekonečno.

Klíč slova otevře čas klamu.

Jen ne na lásku s otázkou proč.

Proč mrak a blask. Proč hory a moře.

Proč smrt i narození. Proč daleko

i blízko. Statistice proč.

Proto, proto, proto.

Jen ne na lásku s otázkou proč.

Nikdy se neptej, jak se to mohlo stát.

Stalo se.

oo

Kdo napsal tyto verše ? Správnou odpověď

naleznete v dalším čísle TSUNAMI.

Nápověda: hledejte mezi známými básníky.

Časopis vychází vzhledem k většímu vytížení
"celé redakce" trochu později, další číslo
by však mělo vyjít opět včas.

TSUNAMI

ročník IV., číslo 5

odpovědná redaktorka:

Lenka /Alena Tušimová, Zahradní 218,

43151 Klášterec nad Ohří,

tel. 935765/

veškeré příspěvky, názory a kritiky zasílejte
na její adresu

nevysádané příspěvky se nevracejí

toto číslo vyšlo 26.9.1987

usdávka dalšího čísla - 31.10.1987